

Lapin liiton hallitus**Aika** 16.12.2022 klo 14:01 - 16:07**Paikka** Lapin liitto (Hallituskatu 20 B, Rovaniemi) ja Teams-etäyhteys**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 132	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 133	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 134	Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset	5
§ 135	Kehittämisjohtajan tekemät rahoituspäätökset	9
§ 136	Pohjoisen foorumin jäsenyydestä eroaminen	10
§ 137	Perifeeristen merellisten alueiden liiton (CPMR) jäseneksi liittyminen	11
§ 138	Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023 - 2027	12
§ 139	Väliraportti Lapin liiton tilikauden 2022 tarkastuksesta	14
§ 140	Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma	15
§ 141	Lapin tuulivoimaselvitys 2022	17
§ 142	Tiedoksi merkittävät asiat	22
§ 143	Viranhaltijapäätökset ajalta 10.11.2022 - 11.12.2022	23
§ 144	Selvitys hyvinvointialueelle Lapin pelastuslaitoksen omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista	24

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kulmuni Katri	14:01 - 16:07	hallituksen pj.	
	Savukoski Riitta	14:01 - 16:07	hallituksen vpj.	
	Heiskanen Päivi	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Joonas Tanja	14:01 - 15:57	hallituksen jäsen	
	Junttila Susanna	14:20 - 16:03	hallituksen jäsen	
	Juuruspolvi Juhani	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Kelloniemi Juhana	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Mällinen Maria-Riitta	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Pyhäjärvi Mikko	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Rajala Pekka	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Ramberg Henri	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Salmijärvi Petteri	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Tiitinen Pekka	14:11 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Seppänen Sara	14:01 - 15:54	valtuuston pj.	
	Ojala-Niemelä Johanna	14:01 - 14:14	valtuuston 1. vpj.	
	Ilvesluoto Ulla	14:01 - 16:07	valtuuston 2. vpj.	
Muu	Riipi Mika	14:01 - 16:07	maakuntajohtaja	
	Pulkamo Kirsi	14:01 - 16:07	hallintojohtaja	
	Ekdahl Päivi	14:01 - 16:07	kehittämisojohtaja	
	Qvick Paula	14:01 - 16:07	suunnittelujohtaja	
	Lintula Jenni	14:01 - 16:07	viestintäpäällikkö	
	Aarto Markus	14:01 - 16:07	pelastusjohtaja	
	Lilja Virpi Lapin liitto	14:01 - 16:07	vs.yhteysjohtaja	
Poissa	Ekorre Sari	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Karppinen Riikka	14:01 - 16:07	hallituksen jäsen	
	Koivisto Anni	14:01 - 16:07	Saamelaiskäräjät	

Allekirjoitukset

Katri Kulmuni
puheenjohtaja

Kirsi Pulkamo
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 132 - 144

Pöytäkirjan tarkastus

Pekka Rajala
pöytäkirjantarkastaja

Petteri Salmijärvi
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on viety Lapin liiton kotisivuille
<https://www.lapinliitto.fi/maatoksenteke/hallitus> 21.12.2022

§ 132 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

LLHall 16.12.2022 § 132

Kuntalain 103 §:n mukaan kuntayhtymän muun toimielimen kuin valtuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti. Kutsu tähän kokoukseen on lähetetty 12.12.2022.

Eesitys

Maakuntajohtaja:

Hallitus toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.01.

Hallitus totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 133 Pöytäkirjantarkastajien valinta

LLHall 16.12.2022 § 133

Hallituksen pöytäkirjan tulee tarkastaa kaksi kokoukseen osallistunutta hallituksen jäsentä. Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Rajala Pekka ja Salmijärvi Petteri.

Eesitys Maakuntajohtaja:

Hallitus valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös Hallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Pekka Rajalan ja Petteri Salmijärven.

§ 134 Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 16.12.2022 § 134

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Maakuntajohtaja Mika Riipi:

- Alueiden suunta –työn eteneminen
- Katsaus taloustilanne

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Paula Qvick:

Yleiset

Aluesuunnittelijan haku umpeutuu 14.12.

Sovittuja kokouksia joudumme siirtämään resurssipulan johdosta.

Maakuntakaavat

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava

- Lausunto valituksiin lähetetty Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ja valmistelun alla aineiston vienti HAME-tietokantaan.

Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotus 2040

- Ratayhteysselvitys Sodankylä-Kittilä-Ylläs edennyt hyvin. Radan nimeksi valittu Tunturirata. Kotisivut perustettu. Webinaari toteutettiin 1.12. klo 13-15.00.
- neuvottelut 400 kV voimajohdosta Kirkkoniemeeseen ja Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelmasta ja sen suhteesta maakuntakaavaan valmisteilla.

Tuulivoimaselvitys

- Lapin tuulivoimaselvitys 2022 –hankkeen loppuraportti on valmis, MKH:lle tiedoksi 16.12.2022
- maksatushakemus on toimitettu YM:lle 9.12.2022
- Ohjausryhmän ylimääräinen kokous pidettiin 23. marraskuuta ja viimeinen kokous 2. joulukuuta.

Liikennejärjestelmä

- BRTL jatkohakemus valmistelussa, pääpartneriksi Lapin liitto. Teemoina huoltovarmuus/sotilaallinen liikkuvuus, sähköinen lentoliikenne, rajaesteet ja kehittämiskäytävät. Hanke-ehdotus on toimitettu Auroran sihteeristölle kommenteille 11.12.
- Keskustelutilaisuus Liikenne 12 -suunnitelman vuosien 2024–2031 investointiohjelman laatimisesta 23.11. Rahoituskehys on alenemassa, kustannustaso on nousemassa, vähäliikenteisen tiestön hoito heikentyy.
- Alueellisen junaliikenteen jatkoselvityksen esittelytilaisuus 8.12.2022. VR on nostanut omassa prioriteettilistassaan Kolarin radan sähköistystä.

Merialuesuunnittelu

- Säännölliset koordinaatioryhmän kokoukset sekä eMSP- ja MSP-GREEN- ja MSP 2.0 sekä MSP 2.0 -nyrkkipöytäkirjat

-
- EMSP-hankkeeseen liittyvä energiatyöpaja Vaasassa 14.12.2022 /Juha
 - Metsähallituksen merialueen luonnonvarasuunnittelusta on avattu kansalaisille oma keskustelualusta.
 - Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio järjestää seminaaria alkutalvesta

Kehittäminen ja rahoitus / kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl:

Interreg Aurora- ohjelman ensimmäisen hakukierroksen rahoitettavat hankkeet valittiin hallintokomiteassa 22.-23.11.2022. Kaikkiaan 29 hanketta sai rahoituksen, Suomen ohjelma-alueelle rahoitusta kohdistui noin 11 M€, josta noin 5 M€ Pohjois-Pohjanmaalle, Pohjanmaalle noin 3 M€, Keski-Pohjanmaalle vähän yli miljoona euroa ja Etelä-Pohjanmaalle ja Lappiin noin 900 000 euroa molempiin maakuntiin.

Vuoden 2022 Tehemä pois järjestöpalkinon on saanut MIELI - Rovaniemen seudun mielenterveys ry:n hanke JOKOS – Työtä ja hyvinvointia kylissä 20219 – 2022.

Osaava- ja uudistuva Suomi- alue- ja rakennepoliitikan ohjelman toimeenpanon käynnistymisessä on edelleen viiveitä, koska EURA2021-järjestelmä ei toimi suunnitellusti. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) alueellisiin suunnitelmiin odotetaan päätöstä vielä vuoden loppuun mennessä, jolloin koko ohjelmarahoitus pystyttäisiin hyödyntämään. Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu suunnittelevat yhteistä JTF aktivointihanketta, jolle haettaisiin rahoitusta ESR:sta. Välittävän viranomaisen resurssit ohjelmien toimeenpanoon pienenevät entisestään vuodelle 2023, koska vuosina 2021-2022 käytössä ollut REACT- rahoituksen tuoma lisäresurssi tekniseen tukeen loppuu. Resurssien pienuus vaarantaa ohjelmien toimeenpanon, koska samalla kun resurssit pienenevät niin vaatimukset rahoitustehtävälle kasvavat.

Euroopan parlamentin aluekehitysvaliokunta (REGI) tulee vierailulle Lappiin helmikuun lopussa. Vierailua suunnitellaan toteutettavaksi Inarissa ja Ivalossa, valiokunnan toiveena on tavata Saamelaiskäräjiä, kuulla toteutetuista aluekehityksen toimista alueella ja perehtyä Venäjän rajan läheisyyden vaikutuksiin.

Vuoden 2023 alusta käynnistyy Lapin kaksivuotinen puheenjohtajuus Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkostossa (NSPA), Pohjoiskalotin neuvoston puheenjohtajuus siirtyy puolestaan vuoden 2023 alusta Norjaan Nordlandin maakuntaan.

Vaikuttaminen / vs. yhteysjohtaja Virpi Lilja:

Aluekehityskeskustelujen Lapin tilanne- ja kehityskuvan esittely on pidetty 29.11.2022 ja valmistaudumme aluekehityskeskusteluun helmikuussa 2023.

Kestävän kehityksen asiantuntija

Luken kanssa yhteistyössä toteutettiin FACTOR-kansalaisraati, jossa muodostettiin tietoon pohjautuen satunnaisesti valittujen lappilaisten toimesta Lapin asukkaiden mielipiteeseen pohjautuva kannanotto Lapin metsien kestävään ja oikeudenmukaiseen käyttöön. Kannanotto toimitetaan vihreän siirtymän jaostolle.

FOKUS - hanke

FOKUS - Lapin älykkään erikoistumisen kehittämishankkeessa uudistetaan Lapin älykkään erikoistumisen strategia. Uusi strategia astuu voimaan vuoden 2023 alussa ja ohjaa osaltaan maakunnan TKI-panostuksia tulevina vuosina.

Viimeinen strategiatyöpaja pidettiin 2.12. ja strategiaa viimeistellään tällä hetkellä. Strategia pyydetään lausuntoja 30.1.2023 mennessä. Hallitus käsittelee strategian helmikuun kokouksessaan.

Tekijöiden Lappi - työhyvinvointia kunta-alalle hanke

Tiedolla johtamisen koulutuksen alustava koulutuspäivä on 20.1.2023. Kuntien työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteiden ohjeistuksen kirjoittaminen on käynnissä. Kuntajohtajien työhyvinvointivalmennuksia on ollut tarjolla, mutta osallistuminen on ollut heikkoa. Osatoteuttaja Lapin Yliopiston kanssa tulee suunnitella, että onko toimintaa mahdollista jatkaa näin pienellä osallistujamäärällä.

Kunta-asiat

Seutukuntakierrokset jatkuneet 27.10. Kemi-Tornion ja Torniolaakson seutukuntakierroksella Torniossa ja 9.11. Pohjois-Lapin seutukuntakierroksella Ivalossa sekä 16.11. Rovaniemen seutukuntakierros. Tulossa on vielä Ranuan kunnan vierailu Lapin liittoon 21.12.

Kuntajohtajaverkoston kokous pidettiin 25.11. kokouksessa sovittiin, että Lapin liitto valmistelee hanketta TE24 –uudistuksen koordinoitiin. Kokouksessa sovittiin myös, että Lapin liitto valmistelee tapaamisen ympäristöministerin ja ARA:n johdon kanssa liittyen ARA –rahoitukseen ja Lapin vaikeaan asuntotilanteeseen.

Lapin TYP

TYP organisointi ajalle 2023-2024 etenee. Lapin liitosta on lähetetty kannanottopyyntö kuntiin ja Te -toimistosta lausuntopyyntö hyvinvointialueelle. Jätetty myös pyyntö päivittää tai nimetä TYP -johtoryhmän jäsenet sekä liitteenä on toimitettu päivitetty TYP yhteistyösopimus 2023-2024. TYP asetus 1377/2014 lausuntokierros päättyi 2.12.2022. TYP -johtajat ovat lähettäneet oman lausunnon. Nykyisin johtoryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu kunnista, jatkossa puheenjohtaja on kunnasta ja varapuheenjohtaja hyvinvointialueelta.

Työkykyohjelman STM:n rahoituksella oleva Työkyky käyttöön -hanke päättyi (Rovaniemi) 31.12.2022. Hankkeessa mallinnettu työkyvyn tuen palvelukokonaisuus, johon sisältyy työkyvyntuen tiimi malli ja tuettu työhönvalmennus, joka toteutettu laatukriteereihin perustuvana työhönvalmennus (sovellus IPS-mallista). Työhönvalmennus on saanut kansallista huomiota hyvien tulosten vuoksi. Hanke pääsi mukaan vaikuttavuusinvestoinnin osaamiskeskusten toimeksiannosta/TEM vaikuttavuusmallinnos projektiin. Projekti on tuottanut osatyökykyisten palvelutarpeen tunnistamisen ja asiakasryhmittelyn kriteerit sekä URA-muuttujiin pohjautuvan työllistymistodennäköisyyden laskentamallin.

Vaelluskalatyöryhmä

Seuraava kokous on 19.12.2022. Käsiteltävänä on katsauksia tehtyihin ja suunniteltuihin tutkimuksiin mm. hyljekarkottimen koekäyttö lijoella, lohen vaelluspoikasten selviytyminen Kemijoella sekä tiivistelmät Kemijoen

vaelluskalahankkeiden etenemisestä ja tuloksista. Käsittelyssä on myös Taivalkosken vaellusratkaisun eteneminen.

Viestintä / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

Lapin kuntien viestijät aloittavat vertaiskoulutusvuoden 2023 tammikuun puolivälissä kehittämällä yhteistä kuntalaisten viestintäkyselypohjaa. Tammikuun lopulla järjestämme huoltovarmuuteen liittyen yhdessä Lapin AVI:n ja valmiustoimikunnan viestintäjooksen kanssa sähkökatkoksen varautumisviestinnän koulutuksen.

Itä- ja Pohjois-Suomen edunajamisviestintää kehitetään yhdessä maakuntaliittojen viestijöiden, aluekehittämisjohtajien ja maakuntajohtajien kanssa. Tavoitteena entistä vaikuttavampi yhteinen viesti alueeltamme.

Esitys Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös Hallitus merkitsi katsaukset keskustelun jälkeen tiedoksi.

Hallitus päätti yksimielisesti ottaa esityslistalle uuden asiakohdan § 144 Selvitys hyvinvointialueelle Lapin pelastuslaitoksen omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- Pekka Tiitinen liittyi kokoukseen klo 14.11.
- Johanna Ojala-Niemelä poistui kokouksesta klo 14.14.
- Susanna Junttila liittyi kokoukseen klo 14.20.

§ 135 Kehittämisjohtajan tekemät rahoituspäätökset

LLHall 16.12.2022 § 135

Hallitus päätti 10.12.2021 (asia 144) seuraavaa:

Alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden käsittelyn ja päätöksenteon sujuvuuden parantamiseksi Lapin liiton hallitus delegoi maakuntajohtajan päätösvallan rahoituspäätösten hyväksymisessä kehittämisjohtajalle. Delegointi koskee kaikkea Lapin liiton päätöksellä myönnettävää rahoitusta sisältäen sekä EU-rahoitusohjelmat että kansallisen aluekehitysrahoituksen.

Päätöksentekoprosessi alue- ja rakennepolitiikan rahastoissa on moniportainen, sisältäen Lapin liiton viraston oman käsittelyprosessin, maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön sekä maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyn. Lisäksi käsittelyssä olevat hankkeet tuodaan Lapin liiton hallituksen käsittelyyn, jos niiden rahoitusosuus (EU + valtio) ylittää 400 000 euroa. Kaikki alue- ja rakennepolitiikan rahastoista Lapin liitossa tehdyt päätökset sekä kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettujen hankkeiden päätökset tuodaan tiedoksi Lapin liiton hallitukselle.

Päätösten hyväksymisen delegointi kehittämisjohtajalle vapauttaa maakuntajohtajan EURA-järjestelmässä tehtävästä teknisestä päätöksen hyväksymismenettelystä vähentämättä strategisen suunnittelun mahdollisuutta. Strategioiden mukainen hankkeiden valmistelu varmistetaan avoimella ja aktiivisella asioiden esittelyllä.

Rahoituksen kohdentumisesta ja hankkeiden vaikuttavuudesta raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Eesitys Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi rahoituspäätökset.

Päätös Hallitus merkitsi rahoituspäätökset tiedoksi.

Liitteet

Liite [1]	Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 rahoituspäätökset hallitukselle
16.12.2022
Liite [2]	AKKE-rahoituspäätökset Lapin liiton hallitukselle tiedoksi joulukuu 2022

§ 136 Pohjoisen foorumin jäsenyydestä eroaminen

LLHall 16.12.2022 § 136
200/04.04.02/2021

Valmistelija Riipi Mika Lapin liitto

Pohjoinen foorumi on vuonna 1991 perustettu arktisten alueiden välinen yhteistyöfoorumi. Foorumin alkuperäinen ajatus oli ajankohtaisten arktisten haasteiden ja alueiden kehityksen esiin nostaminen, arktisten alueiden asukkaiden äänen korostaminen sekä valtionrajat ylittävän alueiden välisen yhteistyön kasvattaminen. Pohjoisen foorumin historiaa ja perustiedot löytyvät sen verkkosivuilta www.northernforum.org

Lappia Pohjoisessa Foorumissa edusti alkuvuosina lääninhallitus, jonka lakkauttamisen myötä Lapin jäsenyys päättyi. Lapin liitto päätti liittyä takaisin Pohjoisen foorumin jäseneksi 2015-2016. Pohjoisen foorumi on ollut laajimmillaan vuonna 2001, jolloin jäsenenä oli 25 aluetta 10 eri maasta. Geopolitiikan kiristymisen johdosta sen toiminta supistui, kunnes vuodesta 2015 alkaen toiminta on hiljalleen taas aktivoitunut. Lappi osallistui aktiivisesti vuosina 2018-2019 Pohjoisen Foorumin uuden strategian valmisteluun ja Pohjoisen foorumin mandaatin alla erityisesti Suomen arktisen neuvoston puheenjohtajuuskauteen.

Foorumin sihteeristö sijaitsee Yakutskissa, Sahan tasavallassa. Sihteeristö vastaa foorumin toiminnasta ja sen valmistelusta. Puheenjohtaja-alue osallistuu ja ohjaa aktiivisesti toimintaa, erityisesti alueiden koordinaattoreiden verkoston kautta sekä vastaa yleiskokouksen järjestämisestä. Lappi on ollut Pohjoisen foorumin puheenjohtajana maaherra Hannele Pokan johdolla vuosina 2001-2005. Tämän jälkeen puheenjohtajuus on ollut venäläisillä alueilla ja vuonna 2021 puheenjohtajuus siirtyi Lapin liitolle (LLHall 26.04.2021 § 54).

Venäjän aloittaman hyökkäyssodan johdosta Lapin liitto jäädetti puheenjohtajuutensa ja toimintansa Pohjoisessa foorumissa maakuntajohtajan ilmoituksella maaliskuussa 2022. Tämän jälkeen foorumin toimintaa on uudessa tilanteessa seurattu ja selkeä havainto on ollut, että foorumin jäsenistön pääpainon sekä sihteeristön ollessa Venäjällä sen toiminnan luonne on vaikeutunut ja toimiminen aidosti kansainvälisenä järjestönä on käytännössä estynyt. Samalla Lapin liitto on uusinut oman kansainvälisen strategian, jossa arktisen politiikan painotus on siirtynyt Pohjois-Kalotin yhteistyön tiivistämiseen, Itämeren alueen yhteistyöhön sekä sekä mahdollisiin uusiin avauksiin trans-Atlanttisissa suhteissa.

Yllä olevan johdosta on perusteltua, että Lapin liitto päättää erota 1.1.2023 alkaen toistaiseksi Pohjoisen foorumin jäsenyydestä ja suuntaa toiminnan uuden strategian mukaisiin painopisteisiin.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus päättää erota Pohjoisen foorumin jäsenyydestä ja samalla päättää jäädytetyn puheenjohtajuutensa 1.1.2023 alkaen.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

§ 137 Perifeeristen merellisten alueiden liiton (CPMR) jäseneksi liittyminen

LLHall 16.12.2022 § 137
370/04.04.02/2022

Valmistelija Riipi Mika Lapin liitto

Perifeeristen merellisten alueiden liitto CPMR on kaikkiaan 24 maassa toimiva 150 alueen välinen kansainvälinen yhteistyöjärjestö. CPMR jakaantuu kuuteen alueelliseen komissioon. Itämeren komission muodostavat järjestön jäsenalueet Itämeren alueelta Suomesta, Ruotsista, Saksasta ja Virosta.

CPMR on eräs vaikutusvaltaisimmista alueellisista organisaatioista Brysselissä. Pääsihteeristö on erittäin verkostoitunut EU:n päätöksentekijöihin ja valmistelijoihin. Järjestö kerää ennakoivaa tietoa EU:sta ja vaikuttaa sen politiikkaratkaisuihin. Se kirjoittaa ja julkaisee jäsenalueita hyödyttäviä analyysejä ja lobbaa niitä tehokkaasti. Järjestön tavoitteena on lisätä alueiden osallistumista EU:n integraatiosta käytävään keskusteluun ja vähentää kilpailukykyeroja EU:n keskeisten seutujen ja perifeeristen seutujen välillä. Järjestön toimialoja ovat EU:n aluekehityspolitiikka, saavutettavuuteen ja maahanmuuttoon liittyvät kysymykset, meri- ja kalastuspolitiikka sekä energiapolitiikka. Myös arktiset asiat kuuluvat järjestön agendalle. Lisätietoja CPRM ja Itämeren komissiosta esityslistan liitteenä olevasta esityksestä.

Lapin liiton uudessa kansainvälisessä strategiassa työn painopistettä siirretään EU-politiikkaan sekä Pohjois-Kalotin yhteistyön tiivistämiseen. Näille alueille haetaan myös aktiivisesti uusia, vaikuttavia kumppanuuksia. CPMR ja Itämeren komission ovat verkostoja, joiden kautta uuden strategian mukaisia tavoitteita on mahdollista aktiivisella toiminnalla edistää.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus päättää, että Lapin liitto liittyy CPMR ja Itämeren komission jäseneksi ja oikeuttaa viraston aloittamaan liittymisprosessin.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite [3]

Itämerikomissio esittely

§ 138 Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023 - 2027

LLHall 16.12.2022 § 138
371/00.04.00/2022

Valmistelija Lilja Virpi Lapin liitto

Älykäs erikoistuminen edellyttää tunnistamaan alueen vahvuudet ja ohjaamaan kehittämisen panostuksia (EAKR pääosin) niihin. Strategiana se täydentää Lappi-sopimusta keskittymällä TKI –toimintaan ja osaamisen sekä elinkeinojen uusiutumiseen innovaatiotoiminnalla. Älykäs erikoistuminen ohjaa sellaisen osaamisen kehittämiseen, joka laajasti palvelee eri toimialojen uusiutumista (esim. kiertotalous tai digitaaliset ratkaisut), kyse ei siis niinkään ole toimialojen suorasta kehittämisestä.

Lapin älykkään erikoistumisen strategian uudistaminen käynnistettiin maaliskuussa 2022. Strategian lähtökohtana oli tehdä elinkeinolähtöisempi strategia Lapille, vihreä ja digitaalinen kaksoissiirtymä huomioiden. Lapin älykkään erikoistumisen strategiaa kehitetään Lapin liiton FOKUS –hankkeessa.

Strategiatyö käynnistettiin aineistonhankinnalla, johon sisältyi kirjallisen materiaalin lisäksi asiantuntijahaastatteluja (54). Haastattelut toteutettiin laajasti eri toimijat, sektorit ja toimialat huomioiden. Lisäksi alueen toimijoille järjestettiin 8 työpajaa, joissa keskusteltiin strategian tavoitteista, painopisteistä ja innovaatiotoiminnan haasteista. Elinkeinojen kehittämistarpeiden kartoittamiseksi toteutettiin kolme selvitystyötä kaivannaisalan, metsäsektorin sekä hyvinvointi- ja matkailualueen yritysten innovaatiotavoitteiden kartoittamiseksi. Lisäksi Lapin kauppakamari tuotti selvityksen Lapin kärkitoimialojen kehittämistarpeista strategiatyön tueksi. Kauppakamarin aineistossa huomioitiin eritoten metsäsektori, mineraalit ja matkailu.

Aineistonhankinnan kautta tunnistettiin Lapille kasvuteemoja, joita arvioitiin yritysten tarpeiden, alueen osaamisen, yhteistyön sekä kestävästä kehityksen näkökulmasta. Kasvuteemoista muodostettiin strategian painopisteet, joissa tunnistettiin olevan eniten potentiaalia kasvulle.

Strategian painopisteet ovat:

- **Kiertotalous kestävä kasvun perustana**
Tavoite: *Vahvistaa Lapin roolia kiertotalouden edelläkävijänä ja tukea yritysten siirtymää kohti resurssiviisaampaa toimintaa*
- **Hyvinvointi- ja elämyspalveluita luonnosta**
Tavoite: *Hyödyntää luontoa kestävästi hyvinvoinnin ja elämyspalveluiden lähteenä sekä vauhdittaa yritysten vastuullista kasvua*
- **Uusiutuvan energian ratkaisut omavaraisuuden edistäjänä**
Tavoite: *Vahvistaa Lapin roolia uusiutuvan energian ja energiateknologian soveltamisen kärkialueena*
- **Teknologiat kestävä tuotannon ja palveluiden uudistajana**
Tavoite: *Yritysten kilpailukykyyn kasvattaminen vauhdittamalla kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa*

Älykkään erikoistumisen strategia on lausuntokierroksella 9.1.-30.1.2023. Lausuntoja pyydetään mm. Lapin kunnilta ja kuntien elinkeinoyhtiöiltä, seutukunnalliselta kansainvälistymisen yhteistyöryhmältä, oppilaitoksilta ja tutkimuslaitoksilta, aluehallintovirastolta, ELY –keskukselta, Lapin kauppakamarilta ja Lapin yrittäjiltä. Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023 – 2027 on käsiteltävänä hallituksessa 27.2.2023.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus päättää lähettää Lapin älykkään erikoistumisen strategian 2023 - 2027 luonnoksen esittelyn mukaisesti lausunnoille. Lausunnot pyydetään 30.1.2023 mennessä.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Liitteet

Liite [4]

Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023 - 2027 (luonnos)

§ 139 Väliraportti Lapin liiton tilikauden 2022 tarkastuksesta

LLHall 16.12.2022 § 139
368/00.01.02/2022

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Tilintarkastaja on antanut väliraportin Lapin liiton tilikauden 2022 tarkastuksesta.

Raportti on tarkoitettu johtamisen tueksi ja se on salassa pidettävä (Julk.laki 24 § 1 mom.)

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus merkitsee tiedoksi väliraportin tilikauden 2022 tarkastuksesta.

Päätös Keskustelun jälkeen maakuntajohtaja teki muutetun päätösesityksen: Hallitus merkitsee tiedoksi väliraportin 2022 tarkastuksesta ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin raportissa esitettyjen huomioiden pohjalta.

Hallitus hyväksyi muutetun päätösesityksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite [5]

Väliraportti Lapin liiton tilikauden 2022 tarkastuksesta (salassa pidettävä)

§ 140 Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma

LLHall 16.12.2022 § 140
174/10.02.00/2021

Valmistelija Qvick Paula Lapin liitto

Lapin liiton valtuusto palautti 17.5.2021 Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 uudelleen valmisteluun niin, että Jäämerenrata ja siihen liittyvät linjaukset, varaukset ja merkinnät poistetaan kaavasta ja kaikesta kaava-aineistosta saamelaiden kotiseutualueella; ja selvitetään mahdollisuus hyödyntää muissa maakuntakaavoissa olemassa olevia infrastruktuureja jäämeren yhteyden luomiseksi, jotka eivät aiheuta näin merkittävää haittaa porotaloudelle ja alkuperäiskansalle.

Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 ehdotusprosessia on lähdetty viemään eteenpäin valtuuston 17.5.2021 tekemä päätös huomioiden sekä huomioidaan muut muuttuneet asiat. Ensimmäiseksi päivitetään maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Maakuntakaavan jatkovalmistelu on käynnistynyt 7.–9.9.2022 pidetyllä kuntaneuvottelukierroksella (Inari, Sodankylä ja Utsjoki). Neuvotteluissa päivitettiin kuntien tavoitteita Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 jatkotyölle. Lisäksi saamelaiskäräjien kanssa on pidetty kaavaneuvottelu 7.10.2022.

Maakuntakaavan ohjausryhmän työskentely on myös käynnistynyt jäsenten uudelleen nimeämisellä 25.10.2022 mennessä. Ohjausryhmätahot ovat säilyneet entisellään. Ohjausryhmän ensimmäinen kokous pidettiin 8.11.2022. Ensimmäisessä kokouksessa ohjausryhmä järjestäytyi sekä käsitteli päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja keskusteli maakuntakaavan jatkotyön tavoitteista. Kokouksen tarkastamaton **muistio liitteenä**.

Maakuntakaavan taustaselvityksien osalta on käynnistetty Lapin poikittaisen ratayhteyden Sodankylä–Kittilä–Ylläs -selvityksen laatiminen. Tavoitteena on selvittää uuden poikittaisen ratayhteyden likimääräinen sijainti ja vaikutukset Kolarissa, Kittilässä ja Sodankylässä siten, että ratayhteys voidaan esittää ohjeellisena Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040:ssa ja myöhemmin laadittavassa Tunturi-Lapin maakuntakaavassa. Selvitys sisältää myös kysyntätarpeen kartoituksen. Selvitys valmistuu tammikuun 2023 loppuun mennessä. Ratayhteysselvitykselle on tehty omat kotisivut. Linkki selvityksen [kotisivuille](#).

Päivitettyyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tehty pieniä ajantasaistuksia muuttuneiden asioiden osalta. Suurimpana muutoksena on esitetty maakuntakaavan laadinnan jatkoaikataulu. Tavoitteena on, että maakuntakaavaehdotus olisi touko-kesäkuussa viranomaislausunnoilla ja julkisesti nähtävillä joko loppuvuodesta 2023 tai alkuvuodesta 2024. Tavoitteena on, että maakuntakaava olisi valtuuston hyväksymiskäsittelyssä toukokuussa 2024.

Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma käännetään kolmelle saamenkielille hallituksen käsittelyn jälkeen ja julkaistaan maakuntakaavan kotisivuilla.

Lisätiedot: suunnittelujohtaja Paula Qvick, paula.qvick(at)lapinliitto.fi, puh. 040-653 2996

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus hyväksyy liitteen mukaisen päivitetyn Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Liitteet

- Liite [6] Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 ohjausryhmän kokous 8.11.2022 muistio tarkastamaton
- Liite [7] Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitelma 16.12.2022

§ 141 Lapin tuulivoimaselvitys 2022

LLHall 16.12.2022 § 141
18/10.02.00/2022

Valmistelija Qvick Paula Lapin liitto

Lapin tuulivoimaselvitys on toteutettu maalis-marraskuun aikana 2022 Ympäristöministeriön avustuksella. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut KM Mikko Kellokumpu ja konsulttina FCG. Harjoittelija Taru Toivanen on päivittänyt TOKAT-aineiston. Projektipäällikön toteuttamien kuntatyöpajojen tuloksia on hyödynnetty selvityksessä.

Tämän selvityksen keskeisenä tavoitteena oli tunnistaa uudet potentiaaliset seudullisesti merkittävät yli 10 tuulivoimalan tuulivoima-alueet ja arvioida niihin kohdistuvat vaikutukset. Tuulivoiman lisääntyminen aiheuttaa painetta sähköverkkujen kapasiteetille ja siirtolinjojen rakentamiselle. Liityntämahdollisuudet sähköverkkoon määrittelevät tuulivoima-alueiden toteutumismahdollisuuksia tietyillä alueilla. Selvityksen keskeisenä tavoitteena on löytää tuulivoimatuotantoon potentiaalisia alueita maakuntakaavoituksen taustaksi sekä laatia maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n tarkoittama riittävä selvitys ja merkittävien vaikutusten arviointi mahdollisen maakuntakaavoituksen lähtötiedoiksi ja kuntakaavoituksen tueksi. Selvityksessä tunnistettiin yhteensä 46 potentiaalista tuulivoima-alueita. Potentiaalisten tuulivoima-alueiden kokoluokka vaihtelee 11–342 km² välillä. Tuulivoima-alueet mahdollistavat teoreettisen voimalamäärän noin 2 861 kpl, joista merialueelle sijoittuu noin 850 voimalaa. Varsinaisen hankesuunnittelun yhteydessä ja siihen liittyvässä voimalasijoittelussa huomioidaan tarkemmin alueittaiset erityispiirteet. Tässä selvityksessä voidaan arvioida, että noin 2/3 tuulivoimaloista olisi toteutettavissa, eli yhteensä noin 1 907 tuulivoimalaa, josta merialueelle sijoittuu noin 570 voimalaa. Tuulivoimalla tuotettiin Suomessa vuonna 2021 yhteensä noin 8,1 TWh sähköä. Sähkön kokonaiskäyttö teollisuudessa Lapissa on ollut vuonna 2020 noin 5 TWh (Tilastokeskus 2022). Skenaariosta riippuen, tässä selvityksessä tunnistetuilla alueilla olisi mahdollista tulevaisuudessa tuottaa noin 33 - 53 TWh sähköä. Kuntakohtaiset tiedot on esitetty kohdekorteissa selvityksen liitteessä 1.

Sähkönsiirtoverkko

Tuulivoiman rakentuminen edellyttää, että hankkeella on taloudelliset edellytykset liittyä sähkönsiirron alueverkkoon ja edelleen kantaverkkoon. Tuulivoimahankkeen osalta näihin taloudellisiin edellytyksiin vaikuttavat hankekoko sekä liittymispisteen (sähköaseman tai muuntoaseman) etäisyys hankealueesta. Liitettävyyteen vaikuttaa tuulivoimaliittymän jännitetaso, kantaverkon tai muun verkon kapasiteettitilanne, tarvittava liittymisteho ja liittymistapa. Useissa tapauksissa hanketoimija rakentaa liittymisjohdon alue- tai kantaverkon sähköasemaan tai muuntoasemaan. Tunnistettujen tuulivoima-alueiden liittämiseksi kantaverkkoon tarvitaan uudet voimajohdot esimerkiksi Muonion, Kemijärven, Sallan ja Tervolan alueella.

Vaikutukset asukkaisiin ja yhdyskuntarakenteeseen

Tässä selvityksessä ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on käsitelty hankkeen vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Vaikutuksilla elinoloihin ja viihtyvyyteen tarkoitetaan ihmisiin, yhteisöihin ja yhteiskuntaan kohdistuvia vaikutuksia,

joitka aiheuttavat muutoksia ihmisten päivittäisessä elämässä ja asuinympäristön viihtyvyydessä (ns. sosiaaliset vaikutukset). Hankkeen terveysvaikutuksia on tarkasteltu muun muassa arvioitaessa hankkeen vaikutuksia liikenteeseen, äänimaisemaan ja valolosuhteisiin. Selvitysalueella asuu noin 165 000 asukasta. Tilastokeskuksen ruututietokannan (Tilastokeskus 2020) perusteella voidaan todeta, että tuulivoima-alueiden lähialueella (< 7 km) asuu yhteensä noin 13 000 asukasta (8 % asukasmäärästä), välialueella (7–14 km) asuu noin 50 500 asukasta (31 % asukasmäärästä) ja kaukoalueella (14–25 km) asuu noin 87 500 asukasta (53 % asukasmäärästä). Tuulivoimahankkeen välittömät vaikutukset maankäyttöön ilmenevät tuulivoimapuiston fyysisessä ympäristössä. Tuulivoimapuistojen rakennuspaikat muuttuvat maa- ja metsätalousalueesta rakennetuksi alueeksi alueelle sijoitettavien voimalapaikkojen, teiden ja kaapelikaivantojen ja sähköjohtojen myötä. Tuulivoimalat rajoittavat muuta maankäyttöä vain välittömässä lähiympäristössään. Muualla tuulivoimapuiston alueella maankäyttö jatkuu entisellään. Välillisiä vaikutuksia sekä tuulivoimapuistoalueella että sen lähiympäristössä voi aiheutua toiminnan aikaisesta melusta sekä auringonvalon välkkeestä ja varjostuksesta, jotka voivat rajoittaa tiettyjen maankäyttömuotojen, kuten asuinalueiden suunnittelua tuulivoimapuiston välittömässä ympäristössä. Tuulivoimapuiston maankäyttöä rajoittavat suorat vaikutukset ovat hyvin paikallisia ja kohdistuvat lähinnä rakennuspaikkoihin ja niiden välittömään läheisyyteen.

Vaikutukset maisemaan

Merkittävimmät vaikutukset maisemaan syntyvät tuulivoima-alueiden näkymisestä maisemallisesti arvokkaille alueille (mm. tunturi- ja järviolueille). Tarkasteltaessa koko selvitysalueetta, tunnistettuja potentiaalisia tuulivoima-alueita sekä julkisesti tiedossa olevia tuulivoima-alueita voidaan todeta, että merkittävät yhteisvaikutukset syntyvät erityisesti Pallas-Ylläs alueella, Kolarin Muotkavaaran alueella, Kittilässä sijaitsevalla Kaukosen kylämaisema-alueella, Pelkosenniemellä (Pyhä-Luoston kansallispuiston alueella), Sallan kunnan länsipuolella (esimerkiksi Kursu ja Joutsijärvi), Kemijärven ja Rovaniemen raja-alueella (Juujärvi, Autti), Simojävellä, Simojoen ympäristössä, Kemijoen ympäristössä Keminmaalla ja Tervolassa sekä Torniojoen ympäristössä Tornion ja Yli-Tornion rajalla. Edellä luetelluille alueille sijoittuu useita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Jatkosuunnittelussa mahdollisia vaikutuksia näille alueille tulisi tämentää esimerkiksi näkyvyystarkastelujen ja valokuvasoitteiden avulla. Näkyvyysanalyysin (ZVI) tulokset esitetään selvityksen **liitteessä 4**. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille ei ole osoitettu tuulivoimaa.

Vaikutukset luontoon

Keskeisimpiä arvokkaihin luontokohteisiin kohdistuvia vaikutuksia ovat tuulivoimapuiston rakentamisen aikainen melu ja muu häiriö, lisääntyvä ihmisten liikkuminen alueella, tuulivoimapuiston huoltoliikenne, lisääntyvä virkistyskäyttö (mm. marjastus, sienestys, "huviajelu"), huoltotiestön muodostama este- ja käytävävaikutus sekä elinympäristöjen häviäminen, muuttuminen ja pirstoutuminen. Potentiaaliset tuulivoima-alueet ovat osa laajempaa metsäistä seutua, jonne sijoittuu paikoin myös laajoja suo- ja metsäluontokohteita, joilla voi esiintyä suojellisesti arvokkaita lajeja. Tuulivoimaloiden elinympäristöjä pirstovan vaikutuksen merkittävyys voi olla paikoitellen iso. Selvitysalueella sijaitsee runsaasti maakotkien reviirejä sekä muiden petolintujen pesiä (Metsähallitus 2021). Maakotkien reviirit ja petolinnuston pesäpaikat on otettu huomioon alueiden suunnittelussa (vähintään 2 km etäisyys), joten pääosin niihin ei arvioida muodostuvan kielteisiä suoria vaikutuksia. Aineistoa on vielä täsmennetty

metsähallitukselta saatujen kommenttien perusteella. Arvio siitä, ettei petolinnuille arvioida muodostuvan suoria kielteisiä vaikutuksia ei kaikkien potentiaalisten alueiden osalta toteudu. Petolintujen pesät ja elinympäristöt vaikuttavat alueiden 28, 31, 58 ja 40 suunnitteluun ja tämä on tärkeää huomioida jatkosuunnittelussa esimerkiksi tarkemmassa aluerajauksessa ja voimalasijoittelussa. Kuitenkin on syytä huomioida, että reviirien ja pesien sijainnit voivat muuttua vuosittain. Osa tässä selvityksessä tunnistetuista tuulivoima-alueista sijoittuu tiedossa olevien lintujen päämuuttoreiteille erityisesti Meri-Lapissa Tornionjoen ja Kemijoen lähiympäristössä. Näillä alueilla tuulivoimahankkeilla voi todennäköisesti olla hankekohtaisten vaikutusten ohella myös yhteisvaikutuksia, jos useat tuulivoima-alueet sijoittuvat lintujen käyttämille tärkeille muuttoreiteille tai levähdysalueille. Yllä mainitun perusteella tuulivoimahankkeilla arvioidaan olevan kokonaisuutena merkitykseltään korkeintaan vähäisiä negatiivisia vaikutuksia muuttolinnustoon. Selvitysalueella sijaitsee laajoja rauhallisia alueita ilman ihmistoimintoja, joten alueella on sopivaa elinympäristöä isoille petoeläimille kuten susille. Natura-arvioinnin tarveharkinnan tulokset esitetään alueittain selvityksen **liitteessä 1.**

Vaikutukset vedenalaiseen ympäristöön

Merialueella tuulivoimarakentamisen vesistötöiden aikana aiheutuu veden sameuden ja sedimentaation lisääntymistä. Haitat syntyvät lähinnä ruoppauksista ja läjityksistä. Pysyviä muutoksia vaelluskalojen ympäristöön aiheutuu lähinnä tuulivoimalaitosten perustusten pystyttämisestä. Tuulivoimalaitosten perustusten vaikutukset esimerkiksi virtauksiin ja suolapitoisuuksiin tulisi selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Vaikutukset matkailuun

Tuulivoimaloiden vaikutukset matkailuelinkeinolle johtuvat pääosin maisemakuvan muuttumisesta luonnontilaisesta rakennetuksi, vaikutuksista imagoon, tuotteisiin ja palveluihin tai matkailun kehittämiseen. Keskeistä maisemavaikutusten syntymisessä on se, miten tuulipuisto tulee näkymään matkailuelinkeinon käyttämille alueille ja se, kuinka hallitsevassa asemassa tuulipuisto tulee matkailumaisemassa olemaan. Vaikutusten merkittävyys on riippuvainen matkailun luonteesta ja maiseman merkittävydestä osana alueen matkailun vetovoimaa. Miten matkailija kokee tuulivoiman maisemassa matkailukohteessa, riippuu hyvin paljon henkilön subjektiivisista näkemyksistä, mutta myös siitä, minkä vuoksi matkailija on valinnut kyseisen kohteen. Mikäli matkailija on valinnut kohteen erämaisen luonnon takia, voi tuulivoimalat maisemassa vaikuttaa kielteisesti luontoelämykseen ja tunteeseen erämaasta. Vaikutukset matkailuun esitetään **liitteessä 2.**

Vaikutukset poroelinkeinoon

Poronhoito on Suomessa harjoitettavaa elinkeinoa, joka tapahtuu poronhoitolailla (848/1990) määritellyllä alueella. Poronhoito on pohjoisen Suomen vanhin edelleen elinvoimainen elinkeino ja varsin kulttuurisidonnainen ammatti, joka osaltaan mahdollistaa perinteisen pohjoisen kyläasumisen. Poronhoitoa harjoittaa nykyisellään Suomessa pääelinkeinonaan noin 1 000 henkilöä ja tämän lisäksi noin tuhannelle poronhoito tarjoaa merkittävän sivuelinkeinon (Paliskuntain yhdistys 2018). Koko Lapin maakunnan porotalouden (sis. poromatkailu) liikevaihto on 50–60 miljoonaa euroa vuodessa. Poronhoito on luontaiselinkeino ja sen kannattavuus perustuu käytettäviin luonnonlaitumiin ja porojen vapaaseen laidunnukseen ympärivuotisesti tai ainakin lähes koko vuoden ajan. Tässä selvityksessä tunnistetut alueet sijaitsevat 21 paliskunnan alueella. Näiden paliskuntien pinta-ala on yhteensä 46 883 km². Potentiaalisten

tuulivoima-alueiden pinta-ala kuivalla maalla on yhteensä 1 290 km². Yleisesti voidaan todeta, että potentiaalisten tuulivoima-alueiden vaikutus on pinta-alaltaan pieni (2,7 % paliskuntien pinta-alasta). Arvioinnin perusteella 40 potentiaalisesta tuulivoimapotentiaalisesta alueesta ennalta arvioiden seitsemälle (7) on poronhoidolle vähäisiä, 10 kohtalaisia, 11 suuria ja 12 kohtuuttomia/huomattavia vaikutuksia. Kolmen alueen osalta ei ole mahdollista toteuttaa seudullisesti merkittävää kokonaisuutta ilman kohtuutonta tai huomattavaa haittaa poronhoidolle. Yhdeksän aluetta voi ehkä olla mahdollista toteuttaa seudullisena voimaloiden määrää pienentämällä ja sijaintia tarkentamalla. Nämä vaikutukset tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Lisäksi myös muiden alueiden osalta voidaan todeta, että jatkosuunnittelussa porotalouden kannalta tulee tuulivoima-alueen suunnittelussa ja toteutuksessa huolehtia siitä, ettei poroille aiheuteta kohtuuttomia estevaikutuksia. Paliskuntaakohtainen vaikutusten arviointi esitetään **liitteessä 3**.

Taloudelliset vaikutukset

Yhdestä tuulivoimalasta, joka sijoittuu tuulipuistoon, kertyy sen elinkaaren aikana (30 vuotta) kiinteistövero noin 400 000 euroa. Tämä tarkoittaa, että mikäli selvitysalueella toteutuu 1 907 tuulivoimalaa, kunnille syntyy yhteensä noin 763 milj. euroa kiinteistöverotuloja tuulipuistojen elinkaaren aikana. Lisäksi kunnille syntyy usein jonkin verran kunnallisverotuloja. Tuulivoimahankkeiden kokonaisinvestointikustannukset ovat yhteensä noin 22,9 miljardia euroa ja työllisyysvaikutus (suorat, välilliset) on elinkaaren aikana yhteensä noin 294 100 henkilötyövuotta. Tuulivoimahankkeen elinkeinoihin kohdistuvista kielteisistä vaikutuksista merkittävimpiä ovat matkailulle ja porotaloudelle aiheutuvat haitat.

Ilmastovaikutukset

Taloudellisten vaikutusten lisäksi myös ilmastovaikutukset ovat merkitykseltään positiivisia. Mikäli selvitysalueella toteutetaan 1 907 tuulivoimalaa, päästöt pienenevät vuositasolla yhteensä noin 7 000 000 tonnia CO₂ekv. Mikäli otetaan huomioon myös tuulivoimapuiston sisäiset tiet ja sähkönsiirtoverkon toteutus vähenee metsän pinta-ala jopa 1,5 ha tuulivoimalaa kohden. Tämä tarkoittaa, että mikäli selvitysalueella potentiaalisille tuulivoima-alueille toteutuu kuivanmaalle 2/3 potentiaalista tuulivoimaloista, eli 1 340 tuulivoimalaa, metsän pinta-ala vähenee noin 94–2 010 hehtaaria ja hiilinielut pienenevät vuositasolla 350–7 500 tonnia CO₂ekv. Huomioiden selvitysalueiden metsäalueiden laajuus (noin 5 800 000 ha), voidaan metsäpinta-alan vähentymistä (0,03 %) pitää vähäisenä hiilinielujen kannalta. Selvitys laadittiin siten, että se täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) mukaisen maakuntakaavan perusselvityksen vaatimustason.

Tämän maakuntakaavoitusta palvelevan taustaselvityksen mittakaava on maakunnallinen ja selvitys ottaa huomioon maakuntakaavan tehtävän yleispiirteisenä kaavana (MRL 28 §). Samalla myös tulevissa maakuntakaavoissa osoitettujen tuulivoima-alueiden rajaukset tarkentuvat ja yhteisvaikutukset muiden alueidenkäyttöön vaikuttavien hankkeiden on mahdollista tarkentaa kaavaprosesseissa.

Selvityksen laadintaa on ohjannut lainsäädännön reunaehdot. Se, mikä on Lapin kannalta tarkoituksenmukainen tuulivoimapuistoverkosto, tulee lopulta päätöksentekoon kuntakaavoituksen yhteydessä. Olemme saaneet toimijoilta paljon lisäehdotuksia selvitykseen loka-marraskuussa kuntatyöpajojen jälkeen, joita ei ole pystytty huomioimaan tässä selvityksessä.

Liitteet: Lapin tuulivoimaselvitys 2022, SLL Lapin piirin ja Paliskuntain yhdistyksen eriävät mielipiteet.

Asian hallitukselle esittelee suunnittelujohtaja Paula Qvick

Lisätiedot: suunnittelujohtaja Paula Qvick, paula.qvick(at)lapinliitto.fi, puh. 040-653 2996

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Tuulivoimaselvitys 2022 annetaan maakuntahallitukselle tiedoksi. Keskustellaan selvityksen laadinnan periaatteista ja linjauksista mahdollista jatkoselvitystä ajatellen.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Liitteet

Liite [8]	Lapin tuulivoimaselvitys 2022
Liite [9]	Selvityksen liite1. Kohdekortit
Liite [10]	Selvityksen liite 2.Matkailuvaikutukset
Liite [11]	Selvityksen liite 3. Paliskuntakohtainen arviointi
Liite [12]	Selvityksen liite 4. Näkyvyytarkastelut
Liite [13]	Paliskuntain yhdistyksen eriävä mielipide tuulivoimaselvitykseen
Liite [14]	SLL Lapin piirin eriävä mielipide tuulivoimaselvitykseen

§ 142 Tiedoksi merkittävät asiat

LLHall 16.12.2022 § 142

Esitys Maakuntajohtaja:

Hallitus päättää merkitä tiedoksi seuraavat asiat:

1. Viraston antamat lausunnot, liite
2. Saapuneet AKKE-hakemukset 18.11.2022 mennessä, liite.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen.

Liitteet

Liite [15]

Viraston antamat lausunnot 4.11.2022–9.12.2022

Liite [16]

Saapuneet AKKE-hakemukset 18.11.2022

§ 143 Viranhaltijapäätökset ajalta 10.11.2022 - 11.12.2022

LLHall 16.12.2022 § 143

Maakuntajohtajan, hallintojohtajan, kehittämisjohtajan, kehittämispäällikön ja ohjelmapäällikön 10.11.2022 – 11.12.2022 tekemistä viranhaltijapäätöksistä, päätösluettelot annetaan liitteen mukaisesti Lapin liiton hallitukselle tiedoksi.

Hallintosäännön 19 §:n mukaan asian ottamisesta kuntayhtymän hallituksen käsiteltäväksi voi päättää kuntayhtymän hallitus, hallituksen puheenjohtaja tai maakuntajohtaja.

Eesitys Maakuntajohtaja:

Hallitus merkitsee päätökset tiedoksi.

Päätös Hallitus merkitsi päätökset tiedoksi.

Liitteet

Liite [17]

Viranhaltijapäätösluettelo ajalta 10.11.2022 - 11.12.2022

Lapin liiton hallitus	§ 28	14.03.2022
Lapin liiton valtuusto	§ 4	16.05.2022
Lapin liiton hallitus	§ 144	16.12.2022

§ 144 Selvitys hyvinvointialueelle Lapin pelastuslaitoksen omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista

LLHall 14.03.2022 § 28

Valmistelija

Voimaanpanolain (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeenpanon uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021) 20 §:n mukaan Lapin pelastuslaitos siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Voimaanpanolain 21 §:n mukaan Lapin liiton/ Lapin pelastuslaitoksen on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys

- 1) kuntayhtymän siirtävästä omaisuudesta
- 2) hyvinvointialueelle siirtyvistä veloista ja muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista
- 3) sellaisista olennaisissa omaisuuserissä, sopimuksissa ja vastuissa tapahtuneista ja tiedossa olevista muutoksista sekä toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä, jotka eivät ilmene viimeisimmästä tilinpäätöksestä tai konsernitilinpäätöksestä.

Lapin liiton hallituksen kokousaikatauluista johtuen selvitys annetaan vasta maaliskuun kokouksessa. Aluevaltuusto käsittelee selvityksen kokouksessaan 31.3.2022.

Lain mukaan hyvinvointialueella on oikeus saada käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisätietoja ja asiakirjoja.

Voimaanpanolain 39 §:n mukaan Lapin pelastuslaitos ei voi selvityksen antamisen jälkeen päättää asioista, joilla olisi merkittäviä hyvinvointialuetta sitovia vaikutuksia, paitsi jos päätöksentekoa ei voida asian kiireellisyyden vuoksi lykätä tai jos hyvinvointialue antaa päätökselle suostumuksen.

Huomioitavaa on, että voimaanpanolain 33 §:n mukaan taseeseen kertynyt alijäämä on jäsenkuntien katettava ennen Lapin pelastuslaitoksen siirtämistä hyvinvointialueelle. Ylijäämän käsittelystä kuntayhtymän jäsenkunnat päättävät kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti.

Lapin pelastuslaitoksen selvitys Lapin hyvinvointialueelle :

1. Lapin pelastuslaitoksen käytössä oleva taseeseen kirjattu omaisuus
 2. Muut kalliit koneet, laitteet ja kalusteet
 3. Siirtyvät sopimukset
 4. Lapin pelastuslaitoksen pelastusajoneuvot
 5. Lapin pelastuslaitoksen muu rekisteröity omaisuus
- Selvitykset (5 kpl) liitteessä.

Lapin pelastuslaitoksella ei ole omaisuutta sopimuksia tai vastuita seuraavista :

- Rakennukset
- Osakkeet ja osuudet
- Rahoitusinstrumentit

Lapin liiton hallitus	§ 28	14.03.2022
Lapin liiton valtuusto	§ 4	16.05.2022
Lapin liiton hallitus	§ 144	16.12.2022

-
- Toimeksiantojen pääomat 31.12.2021
 - Taide-esineet
 - Siirtyvät luvat

Tilinpäätöksessä 2021 lomapalkkavelan määrä 1.414.110 euroa.

Investoinnit

Vireillä olevat kalustoinvestoinnit (investointisuunnitelma)
Rovaniemen paloaseman rakennushanke
Vuotson palotallin rakennushanke

Omaisuseristä

Vaihto-omaisuus 31.12.2021 0,00 €

Maa- ja vesialueet 31.12.2021 0,00 €

Lopulliset tiedot kaikista omaisuseristä annetaan valtuuston hyväksymällä tilinpäätöksellä 2021.

Lapin liiton hallitus käsittelee pelastuslaitoksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2021 kokouksessaan 25.4.2022 ja Lapin liiton valtuusto kokouksessaan 16.5.2022. Asiakirjasta ilmenee Lapin pelastuslaitoksen kokonaistilanne varojen, velkojen ja sitoumuksien osalta määrämuodossa sisältäen tiedot mm. lomapalkkavelasta. Lapin pelastuslaitos toimittaa alustavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2021 Lapin hyvinvointialueelle tämän kokouksen jälkeen ja lopullisen valtuustohyväksynnän jälkeen.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus päättää:

1. antaa edellä mainitut ja liitteiden (5 kpl) mukaiset tiedot voimaanpanolain 21 §:n velvoittamana selvityksenä Lapin hyvinvointialueelle;
2. päättää, että Lapin pelastuslaitoksen hallussa 31.12.2022 oleva muu luetteloimaton omaisuus siirtyy 1.1.2023 lukien hyvinvointialueen pelastuslaitoksen omaisuudeksi.
3. antaa täydentävänä tietona Lapin pelastuslaitoksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2021 Lapin liiton valtuuston jälkeen käsittelyn jälkeen;
4. täydentää tietoja voimaanpanolain 21 §:n mukaisesti Lapin hyvinvointialueen niin pyytäessä tai mikäli muuten ilmenee asioita, jotka tulee saattaa hyvinvointialueelle selvityksen täydennykseksi.
5. antaa selvityksen tiedoksi Lapin liiton valtuustolle.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

LLValt 16.05.2022 § 4

Valmistelija

Päätösesitys Valtuusto merkitsee tiedoksi Lapin pelastuslaitoksen selvityksen.

Lapin liiton hallitus	§ 28	14.03.2022
Lapin liiton valtuusto	§ 4	16.05.2022
Lapin liiton hallitus	§ 144	16.12.2022

Päätös Valtuusto merkitsi asian tiedoksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Antti Kaarlela jääväsi itsensä asian käsittelyn osalta.

LLHall 16.12.2022 § 144
100/02.07.00/2022

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Hallitus on päättänyt 14.3.2022 kokouksessaan § 28 kohta 4, että hallitus täydentää tietoja voimaantulon mukaisesti Lapin hyvinvointialueen niin pyytäessä tai mikäli muuten ilmenee asioita, jotka tulee saattaa hyvinvointialueelle selvityksen täydennykseksi.

Lapin pelastuslaitos on tilannut selvityksen KPMG:ltä pelastuslaitoksen omaisuuden, sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle. KPMG:ltä 16.12.2022 saadun selvityksen pohjalta on tarvetta täydentää hallituksen aiemmin 14.3.2022 tekemää päätöstä siltä osin kuin päätös koskee Lapin pelastuslaitoksen varojen ja velkojen siirtymistä Lapin hyvinvointialueelle.

Lapin liiton hallintosäännön 9 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä. Toimita voi päätää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus päätää ottaa käsiteltäväksi maakuntajohtajan esittelyn pohjalta uuden asiakohdan § 144.

Hallitus päätää todeta, että saadun uuden selvityksen valossa pelastuslaitoksen tase siirtyy hyvinvointialueelle vain KPMG:n selvityksessä ja hallituksen päätöksessä 14.3.2022 hyvinvointialueelle selvitettyjen omaisuserien osalta. Pelastuslaitoksen muu tase jää osaksi Lapin liittoon ja tämä taseyksikkö puretaan vuoden 2023 aikana osaksi Lapin liiton tasetta.

Hallitus päätää saattaa hallituksen päätöksen ja KPMG:n selvityksen tiedoksi Lapin hyvinvointialueelle.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Tiedoksi Lapin hyvinvointialue

Liitteet

Liite [18]	Liite 1. Lapin pelastuslaitoksen käytössä oleva taseeseen kirjattu omaisuus
Liite [19]	Liite 2. Lapin pelastuslaitoksen muut kalliit koneet, laitteet ja kalusteet
Liite [20]	Liite 3. Lapin pelastuslaitoksen siirtyvät sopimukset
Liite [21]	Liite 4. Lapin pelastuslaitoksen pelastusajoneuvot
Liite [22]	Liite 5. Lapin pelastuslaitoksen muu rekisteröity omaisuus

Lapin liitto

PÖYTÄKIRJA

9/2022

27

Lapin liiton hallitus
Lapin liiton valtuusto
Lapin liiton hallitus

§ 28
§ 4
§ 144

14.03.2022
16.05.2022
16.12.2022

Liite [23]

Selvitys Lapin pelastuslaitoksen asemasta soteuudistuksessa

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 132, § 133, § 134, § 135, § 138, § 139, § 140, § 141, § 142, § 143

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 136, § 137, § 144**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto, oikaisuvaatimus voidaan tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisen asiointilain (laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa, 13/2003) 19 §:n mukaisesti, jos asianosainen on antanut suostumuksensa siihen, että päätös voidaan lähettää hänelle sähköisesti tiedoksi. Tällöin asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Muun oikaisuvaatimukseen oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään Lapin liiton hallitukselle.

Lapin liiton hallitus
PL 8056, 96101 Rovaniemi
Hallituskatu 20 B, 96100 Rovaniemi

Sähköpostiosoite: info@lapinliitto.fi

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan oikaisua
2. miten ja millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
3. millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lapin liitolta sähköpostiosoitteesta info@lapinliitto.fi.